

LA INVESTIGACIÓ ENS POT AJUDAR A SER PROFESSIONALS

Xavier Albert. Vocal d'investigació SVMFiC

En primer lloc voldria agrair a la Junta Directiva, la seua confiança per proposar-me com a vocal d'investigació. Una vegada proposat, com que alguna cosa havíem de fer, vaig pensar que per què no podríem començar pel final. És a dir, cap on volem anar? (visió li diuen ara). Volem tindre una **professió?** o ens conformem amb una **ocupació o treball?** Aquesta diferència és important, ja que la noció de professió incorpora un conjunt de **valors** que determinen **competències tècniques i humanístiques** que no tenen per què estar associades al concepte de treball o ocupació (1). Si aspirem a ser professionals, podem aspirar a tindre una AP de qualitat. Els països que tenen una AP forta, varen començar amb associacions professionals de metges de capçalera poderoses, que promogueren la creació de l'especialitat (nosaltres ja la tenim més de 20 anys), que s'introduïren a les Universitats, i on l'AP té la funció de filtre i coordinador del sistema (2), i on s'investiga molt. Bé, ara que tenim clar **cap on anem**, caldrà afrontar els **reptes** que tenim per arribar. Els canvis que s'estan produint a la societat, afecten al sistema sanitari i als **rols** que haurem d'assumir com a metges (1) (informediari-comunicador, gestor del coneixement, expert, professional, cuidador, gerent-directiu, gestor de recursos sanitaris, agent principal del sistema...). En els sistemes sanitaris, cada vegada més hi ha una constant producció i utilització de coneixement. Açò suposa definir els sistemes de salut com **sistemes basats en el coneixement**. Podríem dir que les institucions sanitàries cada vegada més constitueixen **organitzacions basades en l'aprenentatge**, organitzacions en les que la generació de valor "per se"

resideix en els actius **intangibles: coneixement i confiança**. Entre aquests valors intangibles cal destacar el fet que els metges som els dipositaris de la confiança dels pacients, sent **la relació metge-pacient el centre del procés de decisions clíniques** (1).

Crec que el **major actiu** que tenim en la societat són, a nivell organitzat els **grups de treball**, i a nivell individual el coneixement de tots els socis. Els grups de treball són un bon marc per a organitzar una bona transferència de coneixements i de confiança.

Des del punt de vista de la investigació, els grups de treball poden derivar o facilitar la construcció de **xarxes**, com de fet ja s'ha començat a fer en alguns grups. Arreu del món s'han establert xarxes per a desenvolupar la investigació i l'educació en atenció primària i dur a terme investigació cercant proves (3) (evidències). Les xarxes han sigut un bon mètode d'encoratjar i entrenar a metges de capçalera en investigar.

A més a més, la visió sobre les prioritats d'investigació està canviant ràpidament (3). Els grups de treball podrien obrir el diàleg entre els seus membres per ajudar a definir quines són les **prioritats d'investigació**.

Caldrà aprofundir en comprendre com fer investigació rellevant per al context local.

El valor del coneixement augmenta quan més professionals tenen accés al mateix i l'utilitzen, ja que el coneixement s'incrementa amb el seu ús i transferència (1). Així doncs, s'hauria de promoure des dels metges de família, i des de l'AP en general, una **agenda d'investigació** destinada a

1. **Generar coneixement**. Per a trobar **solucions** als problemes reals, **investigar** en les àrees amb buits de **coneixement**, i en la

població a la que li fa falta, que els crònics pluripatològics es solen excloure dels estudis per sistema, com si després en la consulta no en vingueren. També passa amb les prenyades.

2. **Gestió del coneixement**. Per a facilitar un procés de **presa de decisions racional** i de qualitat basat en el coneixement.
3. **Millorar la col·laboració efectiva entre professionals**. Per ajudar a organitzar una bona transferència de coneixements i de confiança.

És per això, que des de la **vocalia d'investigació de la Societat Valenciana ens hem plantejat treballar en aquestes línies**, convençuts que potenciar la investigació és una bona inversió, ja que difícilment pot haver una AP de qualitat si no hi ha una investigació de qualitat. A més a més, té el **valor afegit** de millorar la formació, estimular l'esperit crític, evitar els anquilosaments, ajudar a augmentar el prestigi professional i augmenta la motivació i satisfacció professional (4). *"Per a millorar sols fan falta dues coses: creure que hi ha coses que ú no sap i estar disposat a canviar. El que siga perfecte, el que crega que ho sap tot, no pot millorar"*.

Bibliografia

- (1) Jovell AJ. El Futuro de la profesión médica. Análisis del cambio social y los roles de la profesión médica en el siglo XXI. Fundación Biblioteca Josep Laporte. 2001. www.fbjoseplaporte.org
- (2) Ortún V, Gervás J. Fundamentos y eficiencia de la atención médica primaria. Med Clin (Barc) 1996; 106: 97-102.
- (3) Thomas P, Griffiths F, Kai J, O'Dwyer A. Networks for research in primary health care. BMJ 2001; 322: 588-90.
- (4) Fernández Fernández I. Entrevista. Gaceta semFYC; nº 59: 7-9. Supl. Aten Primaria 2001; 28 (8).